

Møde i Fagligt Forum for filosofi og religion den 5. marts 2009

Referat af særfagligt møde i religion

Til stede: Jakob Schow-Madsen (JS), Marianne Qvortrup Fibiger (MQF), Bjarne Troelsen (BT), Marie-Louise Ebert Lauritsen (ML) og Anders Nielstrup (AN)

1. Godkendelse af dagsorden og valg af referent

Dagsorden godkendt

Referent: ML

2. Orientering fra de forskellige medlemmers platform

Religionslærerforeningen for Gymnasieskolerne og HF

ML orienterede om religionslærerforeningens nye sammensætning:

Formand: Marie-Louise Ebert Lauritsen (genvalgt)

Næstformand: Elisabeth Faber (genvalgt)

Kasserer: Elisabeth Faber

Sekretær: Gunnar Lundsgaard (nyvalgt)

Kursuskasserer: Marie-Louise Ebert Lauritsen, Anders Nielstrup (nyvalgt)

Ansvarshavende redaktør: Elisabeth Faber indtil marts 2009, Signe Elise Bro (genvalgt) fra marts 2009

Redaktion: Inge Støttrup (nyvalgt)

Anmelderredaktør: Lise Ludvigsen (nyvalgt)

Repræsentanter i:

Fagligt forum: Anders Nielstrup

Fællesudvalg: Signe Elise Bro

Kontaktudvalg: Gunnar Lundsgaard, Anders Nielstrup

Pædagogisksamarbejdsudvalg: Gunnar Lundsgaard

EFTRE: Elisabeth Faber

Kontaktperson til universiteterne: Gunnar Lundsgaard

Kontaktperson til regionalsekretærerne: Anders Nielstrup

I forbindelse med det konstituerende møde i januar var der fællesmøde med folkeskolelærerne og seminarielærernes religionslærerforeninger. Her forelæste Lars Qvortrup om religionsdidaktik, 'transcendens-didaktik', og bekendtgjorde, at DPU vil igangsætte forskningsprojekt om religionsdidaktik.

Foreningen havde 2. marts møde med formanden for historielærerforeningen, Agnete Holst Andersen, og en repræsentant fra FALS, Bente Christensen, angående KS i hf. Mødet havde til formål at få afklaret, om der er områder, hvor foreningerne i fællesskab kan pege på forbedringer for faggruppen. Det er hensigten fremover at mødes med jævne mellemrum.

ML orienterede desuden om foreningens bidrag til diskussionerne omkring C-fagene i stx (læserbrev i JP og skrivelse til Folketingets uddannelsesudvalg) og eksamensprojektet i hf (indlæg i *Gymnasieskolen*) i forlængelse af diverse evalueringsrapporter.

Bjarne Troelsen

BT orienterede om humaniora-konference på AU: Om humanioras selvforståelse og position i dag.

Der var flere inspirerende og tankevækkende oplæg, og BT havde selv bidraget med oplæg om de humanistiske fags situation efter reformen. På baggrund af en studieretning på Aalborg Katedralskole fortalte han om tankerne i forbindelse med sprog i kombination med filosofi – hvordan sproget former vores verden.

JS fortalte, at konferencen havde til formål at synliggøre mulighederne i de humanistiske studieretninger og altså opruste til en klar humanistisk profil *samtidig* med at humanioras samarbejde med og bidrag til andre studieretninger ikke må glemmes

Marianne Qvortrup Fibiger

Ansættelser: Jørn Borup er blevet fastansat på AU, Afdeling for religionsvidenskab, som lektor med buddhisme som særligt område.

René Dybdal er blevet tidsbegrænset ansat med ansvar for kontakter til gymnasier mhp. rekruttering

Center for multireligiøse studier er nu blevet til Center for Samtidsreligion.

17./18. marts udkommer centerets årbog med statistik over medlemmer i alle religionsgrupper. I den anledning afholdes reception på AU

Centeret har udarbejdet et katalog med foredrag, som gymnasier kan benytte sig af.

Der er afholdt møde med Systime om en bog til religion på B-niveau.

Fagkonsulenten

JS orienterede kort om det nye pædagogikum: Fra 1.8. 2009 kun et-årigt pædagogikum, man fastansættes med pædagogikum det første år. Den faglige supplerer er nu væk.

Pædagogikum varetages fremover af Syddansk/DIG sammen med Aarhus Universitet/DPU MQF kunne fortælle, at der på AU er oprettet en tværfaglig gruppe, som skal varetage pædagogikum her.

Den nærmere arbejds- og rollefordeling i forhold til kurser m.m. arbejdes der stadig på. Fagligt Forum vil tage pædagogikum op som emne på et senere møde.

3. Efteruddannelse

ML orienterede om afholdte kurser:

- internatkursus om islam, oktober 2008
- rejsekursus til Japan, oktober 2008
- regional- og generalforsamlingskursus om buddhisme, november 2008
- regionalkursus om videnskabsformer i religionsfaget, november 2008
- regionalkursus i Hjørring om kunst og religion, januar 2009
- regionalkursus i Holstebro om gammeldanskernes religion, marts 2009

Om kommende kurser:

- internatkursus om religion på B-niveau i samarbejde med René Dybdal, AU
- rejsekursus til europæisk destination er hensigten, men er endnu uvist
- evt. fælles kurser omkring KS i hf sammen med Historielærerforeningen og FALS

Om afholdt udviklingsprojekt:

- Religion og videnskabsformer afholdt og endeligt godkendt

Om kommende udviklingsprojekt:

- Religion og naturvidenskab, kr. 75.000 bevilget, fagkonsulenten holdes løbende orienteret

JS roste materialet fra udviklingskurset om religion og videnskabsformer og det efterfølgende regionalkursus. JS opfordrer kraftigt til at dublere kurset andre steder i landet. ML vil tage forslaget med til bestyrelsen

4. Kommende indsatsområder

Med alle forbehold angående runder, summer og frister spurgte JS til idéer til indsatsområder. Der var ingen umiddelbare idéer, men JS opfordrede Religionslærerforeningen til at afsøge muligheden for en fælles ansøgning fra Religionslærerforeningen, Historielærerforeningen og FALS (samfundsfaglærerne) om udvikling i og af kultur- og samfundsfaggruppen.

5. Diverse høringssvar og rapporter

JS orienterede kort om de forskellige rapporter, som er udkommet for nylig.

- EVA's rapport konstaterer fagtrængsel – reduktion eller sammenlægning af fag i faggrupper
- Følgegruppen: Eksamensprojekt (EP) foreslås sammenlagt med KS med intern prøve
- Monsterudvalget, rektorforening og GL støtter sammenlægning af EP og KS (dog ikke ønsket om intern prøve)

Efterfølgende diskussion om eksamensprojektet, intern evaluering, stx som almen dannelse og begrebet 'national studentereksamen'.

Både MFQ, ML og AN udtrykte bekymring over for udviklingen og især faren for, at den nationale standard undergraves ved interne prøver. Der var stor enighed om, at stx's profil som alment dannende bør bevares og styrkes

6. Evt. justeringer af diverse lærerplaner

JS orienterede om, at der ikke justeres i indeværende år. Dels fordi forligsparterne ikke er langt nok i processen omkring en række forslag til justering af reformen, dels fordi der mange steder bedes om arbejdsro i forhold til at få reformen til at fungere optimalt.

ML nævnte dog, at Religionslærerforeningen generelt er tilfreds med læreplanerne for re C og re B, men at der er plads til forbedringer ang. religion i KS. På mødet med Historielærerforeningen og FALS 2. marts var det blevet diskuteret, hvorvidt kravet om selvfundet materiale til 24-timers eksamen reelt burde afskaffes; erfaringen er, at det oftest bliver en lidt tom øvelse. Tilbage står så naturligvis opgaven med på anden måde at markere forskel mellem 3 og 24 timers forberedelse. Derudover fremdrog ML, at læreplanens krav kunne præciseres dels ang. antallet af faglige tema'er/projekter og dels i forhold til to-faglige temaer og eksamen. ML betonede, at religionslærerforeningen naturligvis gerne deltager konstruktivt i en dialog omkring justeringer af KS.

Fællesmøde i Fagligt Forum

Referent: Jakob Schow-Madsen

JS bød velkommen til Anders Nielstrup som nyt medlem, repræsenterende Religionslærerforeningen.

Herefter holdt ML oplæg om arbejdet med at deltage i en "ekspertgruppe" i forbindelse med udarbejdelse af en EVA-rapport (konkret evalueringen af Kultur- og samfundsfaggruppen,

publiceret februar 2008). Der er generelt en række både praktiske og metodiske problemer i EVA's rapporter, som efter fremlæggelsen blev drøftet.

Rektorforeningen og ministeriet er blevet enige om at der skal en ledelsesrepræsentant ind i samtlige faglige fora, ikke mindst med henblik på at styrke efteruddannelsesindsatsen. Rektorforeningen har til vores forum udpeget rektor Hanne Josephsen, Nyborg Gymnasium (tidligere fagkonsulent i filosofi og religion).

Fagkonsulenten takkede Marie-Louise for hendes gode og aktive indsats i Fagligt Forum!

Referat af særfagligt møde i filosofi

Deltagere: Jakob Schow-Madsen, Uffe Steen, Søren Harnow Klausen, Lisbeth Nørby Thisted

1. Dagsorden godkendt. Referent Lisbeth Thisted
2. Orientering fra de enkelte medlemmers "platform".

Uffe:

Filosofilærerforeningen har holdt møde med ministeriet, Benedicte Kieler og Jarl Damgaard, om fagets situation, specielt hvad angår videnskabsteori i AT. Tilsyneladende er opfattelsen på skolerne, at videnskabsteori i AT er fagenes teori og metode.

Vi diskuterede, hvordan det fungerer på skolerne, og udvekslede erfaringer om den forskellighed vi har mødt.

Søren:

Om videnskabsteori på universiteterne:

Der er forskellige måder at praktisere Studium Generale på, på de forskellige institutter og universiteter.

Videnskabsteori tones mod fagene, hvilket medfører, at fagene selv står for videnskabsteorien, hvilket giver en forskellighed i praksis.

De kommende søgetal til universiteterne er vigtige, da optaget i 2008 var meget lavt, derfor er et væsentligt indsatsområde at tiltrække nye studerende bl.a. ved en tydeligere markedsføring og udadvendte aktiviteter.

Dansk filosofisk selskab holdt årsmøde 27.-28. februar 2009. Der var ikke mange lærere fra gymnasiet, som deltog.

Vi diskuterede, om Dansk filosofisk selskab er det rette forum til at slå bro mellem uddannelser. Måske vil et forum med højskoler, seminarier, folkeskoler etc., som får et mere praktisk tilsnit, have større aktualitet og relevans. Konklusionen blev, at der er behov for et forum, som kan opfylde dette formål, og vi arbejder videre på, hvilken form dette kan have.

Ideerne videreudvikles på mail og tages op på dagsordenen til næste møde i september.

Endvidere kunne et tilbud om en inspirationsdag for gymnasielærere på Universitetet også være gavnligt for både lærere og fag.

Jakob:

Orientering om konferencerne om de humanistiske fags rolle i studieretningerne i januar 2009 på AU og KU. Tilfredsstillende deltagelse, ca. 200. Gentages om et år eller to. På begge konferencer holdt professor Finn Collin oplæg om humaniora.

Ny pædagogikumordning fra 2009 bliver et-årig, og dermed forsvinder sidefagssuppleringen. Pædagogikum varetages i fællesskab af SDU (IFPR) og AU.

3. Status for efteruddannelsen og nuværende udviklingsprojekter

Evaluering af sidste udvekslingsprojekt om argumentation, som var et samarbejde ml. dansk og filosofi. Materialet ligger på emuen.

Penge bevilget til udviklingsprojekt om *ytringsfrihed og demokrati*. Projektet løber af staben til efteråret. Jakob opfordrede til at Fagligt Forum løbende holdes opdateret.

4. Kommende indsatsområder

Ny bevillingsrunde (måske) til efteråret. Nye indsatsområder overvejes, men ingen p.t.

5. Diverse hørings svar og rapporter

Jakob orienterede om EVA-rapporten og følgegruppens ønsker om ”tungere” studieretninger: ABB, AAC. Enighed i fagligt forum om at dette er en dårlig løsning for filosofi og andre mindre fag. ABC modellen er at foretrække af hensyn til større fleksibilitet.

Rektorforeningen vil bibeholde den nuværende model.

6. Evt. justeringer af læreplaner

Læreplanerne skal justeres, men bliver ikke omskrevet til sommer. Den politiske proces med forskellige ændringer af reformen er ikke så langt fremme, at læreplanændringer kan nå inden næste skoleår. Tilfredshed med læreplanerne i filosofi, dog ønskes eksamen på B-niveau i en anden form, da der p.t. er for lidt tid til både projekt og ukendt tekst.

Fastlæggelse af næste møde

Torsdag 17. september 2009, ”Torvehallerne” i Vejle.

Filosofi: 10.00 – 12.30

Frokost og fællesmøde: 12.30 – 14.00

Religion: 14.00 – 16.30

Ansvar for færdigredigering og sammenskrivning af referatet: JS